ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ნიანგი

ISSN 0132-6015

8

გამოცემის 56-ე წელი, (№ 1570). აპრილი, 1980, ფასი 20 კაპ.

უბრალო კეპი...
უბრალო პალტო...
შიმშილი... ომი...
დრო რთულზე რთული...
ის გადიოდა
კრემლიდან მარტო
და ბავშვებისთვის
გაჰქონდა პური.
მისი სახელი
ხალხში ამზევდა
იცხოვრა, მოკვდა
ხალხის გულისთვის.
აი ასეთი,
სწორედ ასეთი,
მხოლოდ ასეთი

მუდამ კომუნისტი!

საქართველოს სსრ სახალხო მხატვრის
თენგიზ სამსონაძის ნახატი

„მე არ მეგულება სხვა ადამიანი, რომელსაც შეეძლო ისე გულიანად სიცილი, როგორც ვლადიმერ ილიას ძეს. თითქოს უცნაურიც კი იყო, რომ ასეთ მკაცრ რეალისტს, კაცს რომელიც ესოდენ კარგად ხედავდა და გრძნობდა უდიდესი სოციალური ტრაგედიების გარდუვალობას, კაპიტალიზმის სამყაროსადმი შეურიგებელ, ურყევი ზიზღით განმსჭვალულ ადამიანს შეეძლო გავშვივით ეცინა, სანამ თვალები არ აუცრემლდებოდა, ეცინა თავდავიწყებამდე. დიდი, უბან-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

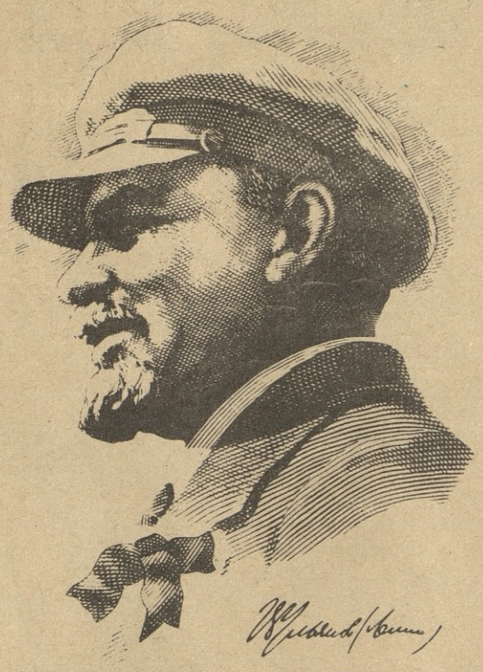

როცა გრიგალი მოუჩვენება
სხვა რომელიმეს უქმად მოვლენილს, —
ზოგს შიშით სძინავს, ზოგს მართლა სძინავს!
ბევრს სძინავს, მაგრამ არ სძინავს ლენინს!
ჩვენ ვიყოთ ფხიზლად, მსოფლიო მალე
საბედისწეროს გაიგებს ხმასა, —
ჩვენ გავიმარჯვებთ, რადგან ჩვენა ვართ
მებრძოლი მასა,
მშრომელი მასა!

გალაკტიონ ტაბიძე

1928 წ.

110 უკვდავება

ლენინი! — ეს სახელი წინ მიუძღვის ისტორიას, რევოლუციის გრიგალი გუგუნებს ამ სახელში!

ჩვენ ყოველდღე ვხვდებით ლენინს! — ხან სამამულე რქას უსინჯავს ვაზს ალაზნის ველზე, ხან დაზგასთან დახრილ მუშას ადევს მხარზე მისი თბილი, დაღლილი ხელი, ხან მაღალი ტრიბუნიდან ესაუბრება მსოფლიოს ცეცხლოვანი სიტყვისა და აზრის პრომეთეოსი!

ლენინს უსმენს დედამიწა! — უსმენს, რათა მშვიდობის მტრედი სისხლმა არ შეღებოს, რათა ყუმბარის ღმუილმა არ გააღვიძოს ბელტში ჩაძინებული თესლი, რათა კაცობრიობამ აღარ იხილოს ატომური ომის შხამიანი სოკო!

ლენინი ჩვენთან არის! — ჩვენთან ერთად უხარია ყოველი ახალი ელსადგური, დამთავრებული რომანი, აგუგუნებული კომბაინი, მუზის ნაჩუქარი ყოველი ახალი ლექსი, სუსხიანი მებრძოლი სიტყვა!

ლენინი მხილებაც არის! — თვითკმაყოფილების სიმსუქნეს, ბიუროკრატიზმის უსულგულობას, გუდაფშუტა სიტყვას, გაუმაძღარ სიხარბეს, უშუბლო უსირცხვილობას ლენინურად უნდა ვუტევდეთ! — ამას გვასწავლის ის დიდი მემკვიდრეობა, რომელსაც ლენინიზმი ჰქვია. ლენინური სატირა როდია გესლიანი ქირქილი, ყბამოქცეული ხარხარი, — ეს ადამიანის, ადამიანურ ფასეულობათა გადარჩენის ლიტერატურული ფორმაა!

ლენინური პუბლიცისტიკა სიმართლის ბარიკადებზე დგას და გვასწავლის, თუ როგორ იბადება მუშა სტრიქონი!.. ლენინის კალამს სძულდა „ჰალსტუხიანი“ აზრი და სიტყვის ფუყე ინტელიგენტობა! თუ პუბლიცისტიკა მომავლის ხარაჩოზე არ ავა, აყვანილ კედელზე აგურს არ დადებს და მტვრიან კალთას არ ჩამოიბერტყავს, ლენინისათვის ასეთი პუბლიცისტიკა კეთილშობილ ქალთა სასწავლებელში აღზრდილი ბანოვაჟი, სიტყვის კორიანტელი და მსუბუქი აზრის კარნავალია!

დიახ, სიცილის სიტყვას უღელში დიდი მიზანი უნდა ებას, სტრიქონში აზრი უნდა ეთესოს!

არც „ნიანგია“ ამ მხრივ უცოდველი!..

მის სატირას არ უნდა აკლდეს საჭრელი კბილი და მკითხველში მებრძოლს უნდა ზრდიდეს, ნაკლისადმი ზიზღს უნდა იწვევდეს!

ამას გვასწავლის ლენინი!

ლენინის საქმე ცოცხლობს და მარად იცოცხლებს, რადგან უკვდავებას არ უდგება დროისა და სივრცის განზომილება.

და არა მარტო საქმით, სახელით, მემკვიდრეობით, ლენინი ცოცხლობს ყველა საბჭოთა ადამიანში, ვინც კომუნიზმის ხარაჩოზე დგას და უფრო უკეთეს მერმისს აშენებს!

წლევანდელ აპრილში მთელმა საბჭოთა ხალხმა შრომის კიდევ ერთი განიერი ფერხული შეჰკრა ტრადიციულ ლენინურ შაბათობაზე და აქაც წინ გვიძღოდა **110 წლის ლენინი — ცოცხალი უკვდავება!**

მახვილი ლენინური სიტყვისა

პროლეტარიატის დიდმა ბელადმა, მსოფლიოში პირველი მუშურ-გლეხური სახელმწიფოს შექმნისთანავე, მოუწოდა ხალხს, ხელისუფლების წარმომადგენლებს, პარტიულებსა და უპარტიოებს, წამით არ მოედუნებინათ რევოლუციური სიფხიზლე, დაუნდობელი და განუწყვეტელი ბრძოლა გამოეცხადებინათ ახალი ყოფის ანტიპოდური მოვლენებისათვის, ემხილებინათ, გამოეტანათ სამზეოზე და, თუ საჭირო გახდებოდა, მკაცრადაც გასწორებოდნენ მათ.

საბრძოლველი და სამხილებელი კი, იცოცხლეთ, მრავლად იყო: ათასი ჯურის გადმონაშთი, წვრილბურჟუაზიული მეშჩანობა და ბიუროკრატიზმი, მექრთამეობა და მოძხვეჭელობა, პარაზიტიზმი და პროტექციონიზმი, მფლანგველობა და ბანდიტიზმი...

მათი ამოძირკვისათვის ბრძოლის ყველა ფორმა იყო საჭირო: სატირაც, იუმორიც, გაკიცხვა-შერცხვენაც, ადმინისტრაციული და, უკიდურეს შემთხვევაში, იურიდიულ-სამართლებრივი ღონისძიებებიც.

ვ. ი. ლენინი განსაკუთრებით საშიშ დაავადებად მიიჩნევდა მექრთამეობის ყოველგვარ გამოვლინებას: **„უწინარეს ყოვლისა და ყველაზე მეტად,**— წერდა იგი 1918 წლის აპრილში, —**საჭიროა მივაღწიოთ რეალურ წარმატებებს... მექრთამეობისა და გაიძვერების დახვრეტაში!“**

ასეთი ელემენტები, მეურნეობის დეზორგანიზაციის გარდა, აუნაზღაურებელ მორალურ ზიანს აყენებენ საზოგადოებას, სადაც **„ბევრია მერყევი, „სუსტი“, იმეთი, რომელსაც, უნარი არა აქვს წინააღუდგეს სპეკულაციის, ქრთამის, პირადი გამორჩენის „ცდუნებას“, რაც მთელი აპარატის გაფუჭების ფასად ჯდება, რომლის წესიერ მუშაობაზეა დამოკიდებული შიმშილობასა და უმუშევრობაზე გამარჯვება“.**

ახალგაზრდა საბჭოთა რესპუბლიკისათვის იმ მკაცრ დღეებშიც კი არ ჰკარგავდა ილიჩი მისთვის ჩვეულ ოპტიმიზმს. იუმორი და მახვილი სიტყვა ყოველი მისი კერძო საუბრის, თუ საჭირო გამოსვლის განუყოფელი თანამგზავრი იყო. მისი ფრთიანი სიტყვა, საჭიროების დროს სარკაზმითა და ირონიით შეზავებული უკანდასახევ გზებს უჭრიდა მოწინააღმდეგეს!

ნახ. ჯ. ლოლუასი

„მე როგორღაც წავიკითხე მოთხრობა ერთი ამერიკელი პარიკმახერის მოგონებებზე. ამ პარიკმახერს ერთი მილიარდერი ერთ დოლარს აძლევდა დღეში გაპარსვისათვის და ამ პარიკმახერმა დაწერა მთელი პატარა წიგნი, რომელშიც ქება-დიდებას ასხამდა მილიარდერს და მის შესანიშნავ ცხოვრებას. დილით მის ფინანსურ აღმატებულებასთან ერთი საათით მისვლისათვის ერთ დოლარს იღებდა დღეში, კმაყოფილი იყო და, კაპიტალიზმის გარდა, არაფერი უნდოდა“.

ლენინმა მოსწრებულად დაახასიათა მეფისდროინდელი ბიუროკრატების კარიერისტული მისწრაფებები აბალი წყობილების პირობებში:

„მეფის ბიუროკრატებმა იწყეს საბჭოთა დაწესებულებებში გადმოსვლა და ბიუროკრატიზმის გატარება, კომუნისტების ფერის მიღება და კარიერის მეტი წარმატებისათვის რკპ ბილეთების შოვნა. ამრიგად, თუმცა ისინი კარებიდან გავრეკეთ, მაგრამ ფანჯრებიდან მოძვრებიან“.

ლენინის პუბლიცისტიკის ბასრი მახვილი ბევრად არის შეპირობებული მათში ჩაქსოვილი სატირით, რომელიც ხშირად გროტესკში და სარკაზმში გადადის. ამ მხრივ სანიმუშოა თავიდან ბოლომდე სატირული სულისკვეთებით განმსჭვალული ნაწარმოები „სალაქიოში“. უკვე სათაური მიგვანიშნებს ნაწარმოების ხასიათზე. ამ მცირე ზომის წერილში მკაცრად არის გამათრახებული ბურჟუაზიის ლაქიების — ბაზაროვის,, მარტოვის და სხვათა ავტორობით გამოსული ლიტერატურა. „სალაქიოში“ იწყება კარგად გამიზნული ირონიული პასაჟით — მეფისდროინდელი ლაქიის პორტრეტის აღწერით:

„თანამდებობის მიხედვით, ლაქიას ეკუთვნის ფრაკის კოსტიუმი, მას უნდა ჰქონდეს ცივილიზებული მანერები, თეთრი ხელთათმანები... ლაქია აფერადებს, ალამაზებს იმ ყალბ ყვავილებს, რითაც დაქირავებულ მონებს „ანუგეშებენ“ იმით, რომ ისინი შებორკილი არიან დაქირავებული მონობის ჯაჭვებით... ლაქიის, როგორც სოციალური ტიპის, მთავარი თვისება თვალთმაქცობა და სილაჩრე“.

რევოლუციის ბელადის ხელწერისათვის უცხო არ არის ხალხური გამოთქმები, ანდაზები, აფორიზმები, ან, უბრალოდ, სიტყვის თამაშზე აგებული კალამბურები.

„იუმორი მშვენიერი, ჯანსაღი თვისებაა“, — ამბობდა ვ. ი. ლენინი.

სწორედ ამიტომაა, რომ ლენინურ სიტყვას არასოდეს გაუკრთება იუმორის სინათლე და სატირის სიმახვილე.

ლერი ჩანტლაძე

„ზოგჯერ ჯერჯერობით არ ვაფასებთ იუმორის როლს. ზოგიერთ კი ზუმრობითაც ეშიკლობა სამომავლოდ გამოადგებ“

ლ. ი. ბრეჟნევი

ლიბილიანი ორდენოსანები

რუსთავი, მარგანეს საამქრო... ლუმფლთან ლომიდინი ბრეჟნევსაკენ ოთარ ლომიძე — სოციალისტური შრომის გმირი, ქარხნის კომუნისტთა თავკაცის, კოტე ბაკრაძის, სიტყვებით „რომ ეთქვათ, მეფოლადეთა თვალი, მარგანეს საამქროს სული და გული.

— ლადო, ასეთი დიდები რაჰგეკეთ, როგორ უშვებ ჩქარსაწყენ ნაფრსს?! — ეხუმრება ოთარ მის გვერდით მოსულ შავ მეფოლადე ელადიერ მეგრელელს — ოტკიმბრის რევოლუციის ორდენის კავალერს, ფოლადის დნობის ოსტატ ბუხრობის დიდოსტატს.

— აბა, რა დიდი, ერთ პოდას ეთქვამს, რაჰგელებმა, ბურის ცხობაზე ადრე, ფოლადის გამოდნობა და ხმლის გამოქმედება იცოდნენო და მე ვისზე ნაკლები რაჰგეული ვარ? — ჩვენული ლიბილიანი უასუხებს ლაღო და დამცინავ, ზემ რა ანგალოდება, ამაო, ბიმს ეკვე მეფოლადეს ზოგი და მაღე ვგერდში ამოგიდგებეა, ზინ ექთანი ცოლი უშუვს კონტროლს ზენს ჯანრთელობასს, სამუშაოზე კონტროლიორი ქალიშვილი გაკონტროლებს და რაგომაც არ უნდა გამოადგნო ცელაში 200 გრამ. ფოლადი?

ეს ორი ზარმოსადეკი, ახოვანი ვაკაკეი, დიდ ჯილდოებთან ერთად, ბუნებისგანაც უბეად არიან დაჯილდოებული ხალისიანი ხასიათით.

თუმცა არ ეგვინონი, რომ მათ ყოველთვის სახუმროდ ჰქონდეთ საქმე. ოთარმა და ლადომ ეულისაკეკენით გვითხრეს: მერეკე ლუმეულ ნამუშს ბოლისა და აირების გამშეკეი მილი არა აქვს და მისი მშეიენებლითა ჭიანარეკეაო. მეფოლადეებმა საკვეფერო ბამოთქვეს იმის გამოც, რომ კრეკოო რიგიდან გამოეზავნილი მაზეთი და რკინის მადანი ძალიან ხშირად გოგირდიანია, რაც ხელს უშლის დნობის პროცესს.

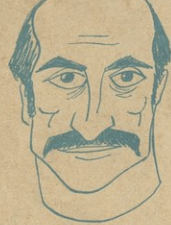

ოთარ ლომიძე

ახლა მეგალურგიული გიგანტის თავკაცს, ლენინის ორდენოსან ოთარ სულაძეს მოკუსხნილით:

— ჩვენ მარგო ნაკლინს, მილეს ბოლი როდი ვუშვებთ, ან მარგო ფოლადს როდი ვაადმით და ვმეფდავთ. გმირებსა საკმაო რაოდენობით გამოვგზეფდეთ — ამირან ფანნუელია, არჩილ ფამაშიეი, ვარდენ კობერიძე, ოთარ ლომიძე, ფაკინოლენზაგორი და გამოგზეფენეთ, ლენინური პრემის ლაურატი ბაკალ ზურეთელი...

მეფოლადეებს დინსაგიას სახელოვნ-

ავთანდილ ლომიძე

ნად ავრძელებს კიდევ ერთი ლომიძე— ავთანდილი — მილსაგალინავი საამქროს ოსტალი, ლენინის ორდენოსანი. რომელიც მოსწრებულად ამბობს: მწვანე შუქს ვენთებთ მეფოლადე ზეიერის ოთოსნობას — „არც ერთი ჩამორჩენილი და უფისეკილები — ჩვენს გვეყოფიან!“ ასეთს მილმეკლინავები მილში ვაძერნთო!

ქალაქში ლიმილიანი ორდენოსნებიის რიგს ახლახან შეემატა პირმეკინარი ქალიშვილი, ქიმიური ბოგკოს ქარხნის მოწინავე ბრიგადა, სალომეიდი ბრეჟნიის ლაურეატი მერი ამეკაძე.

— ჩემი ქვეოსაგანი ალეოობა გაგეკა, მოსწრებული, მახვილი ენის პატრონი, რომელმაც უამრავი ანეკდოტი და სასაცილო ამბავი იცის ზეპირად, — ამბობს მერი, — ბრიგადები რომ შრომობენ, ეს მისი დამსახურებაა, არე ყურადღებასა და გულისხმიერებას გვაკლებს, არც მხიარულებას. მისი მეუღლე, შრომის ფრონტი ციცა, ლიფსიკა ქალი რომ ასე სწრაფად ამოძრავებს თითებს, არ მიკვირს, რადგან ჯერ კიდევ ჩოხაკარში ჩაის კრეფაში გაიწაფა ხელი, მე მხოლოდ ის ნაკლოვანებ, ეწა სად გაივარჯიშა, ასეთივე სისწრაფით რომ წუთში ათას სიტყვას მაყრიხო...

არის კიდევ ერთი ლიმილიანი ორდენოსანი ბუსთაკში — საბჭოთა კავშირის გმირი გრიგოლ ბუაჩიძე, ქიმიური ქარხნის ამონის საამქროს გამოცდილი ოსტალი, თავისი საქმისა და კეთილთვისებიანი ლიმილის ოსტალიე, რომელიც ომის დროს მეძვეტმეფთა ოცეულთან ერთად თავზარს სცემდა ფაშისტებს. მის ბკერს ორი ორდენი და ათზე მეტი მედალი აშშვენებს...

რუსთავ-ქალაქი ბეშმარიკად ამაყობს თავისი ლიმილიანი, ბედნიერი ორდენოსნებით!

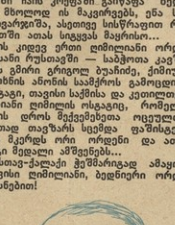

გრიგოლ ბუაჩიძე

„ჭიჩვეული“ მეზობლეები

რომ დაკიჩემო, გინდათ თუ არა, ნაგანებში ლენინის სახელოვნისა და შრომის ორდენოსანიის სახელოვნის კოლმეურნეობებს გაგაცნობთ, რანი არიან და სად უნდა ეძიოთ-მეთქი, ვიცი, ყველა პირში მეცემა: მაგათ ვინ არ იცნობს, შე კაცო, რა ხანია, საქვეყნიდ სახელგანთქმულნი არიანო! მართლაც, ყველასათვის კარგად არის ცნობილი ამ ერთმანეთის მეზობელი და მეგობარი სოფლების — შრომისა და ნაგანების შრომრმელია დიდი გარჯა, აკეური „მწვანე ოქროსა“ და „ოქროსფერი ოქროს“ უფლები სამაგრები (ჩაი თუ „წმეანე ოქროა“, ციგრუსი თავისთავად ბაუგალეული ოქროსფერი არ არის?!).

ზოგ რამეს მაინც მოგყვები მათზე, იქნებ ისეთიც გამოგეფრინო, ყველამ რომ არ იცოდ.

ამეშდა-გაშენდა-დამშვენდა ეს სოფლები, ეფლარერით გააკვირვებ ნაგანებელ და შრომელ კაცს! აქ ყველაფერი აქვთ, რაც კი რომელიმე დიდ ქალაქს მოეპოვება, მეგროპოლიგენის ბარეა (ეს კი გავაცხადენ, ახლა მაგაზე მოიფიოქმენ!).

ელიტეკლად ფუასდებათ ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეო შრომა — ნაგანების კოლმეურნეობა შრომის ენითელ ფრონტის ორდენოსანია, შრომის კოლმეურნეობა — „სპასგინი ნინშის“ ორდენოსანი.

ბიბეი ფითლიძე

„რაიო, ის ააშენებსო? ჩვენ ეს უნდა აგაშენოო!“, „კარი გააკეთოს? ჩვენ უკეთესი უნდა ვქნაო!“, „ბაკენმა რაგა უნდა გვაკეთოს ჩვენ?!“ და ა. შ.

დიახ, ახე უდგანან ჯიბრსა და კრიტიკაში ერთმანეთს, მაგრამ ნეგაგ ასეთ მეგობრებსა — ჯანსაღს, მეგობრულს, სოციალისტურსა!

ამ შეჯიბრებას კეთილშუბოდეური, ძმური ურთიერთდახმარეგაც ახლავს, გამოცდილების გაზიარეგა, ერთმანეთის წარმატებით და წინს�eთი გამოწვეული სიხარული (რაგადაც მეზობლის წარმატება შენ გაგეზეს! უფრო ეგეის მიღწევისაკენ!).

ახე სწამთ და ბუღნე ახაგაო ერთმანეთი შრომელებსა და ნაგანებელს, პირში ხელ უბერავენ ერთმანეთს, სამეზობლოდ არაფერს ფაიშურებენ (ზზად არიან, მეგრიპოლიგენეგ კი გაუთხარონ ერთმანეთს!), მაგრამ ერთ რაგეს კი, ნუროს უკიდაგად, ცოდანი თავიდან ვერ დაუთმობენ არავის, გინდ მეზობელი იყავი და გინდ მართლა ფეიერი ბაა. ეს არის შეჯიბრებაში გამარჯვებულს სიმბოლო — გარდამავალი ფითელი ფრთა. მერე, ის კი არა, რომელიმე რაიონსამაგალური, არამედ — საკავშირო ფრთა! (ბიბაკო ორაგეგელიძეს „ბოსკოვური ფრთა“ რომ შეარქვა).

ახლა ეს ფრთა შრომაში ფრიალებს. არც ნაგანებელები დარჩენილან ხელმოცარული — ისინი რეპუბლიკურ ფრთაში ფლობენ! ორივე ჯილდო სასახელოა, გამარჯვების ნაყოფია, ორივე ფრთაში ლენინის ნაიფი სახე აშშვენებს!

შეხვედება მიბაკო ბივის და ჩაუდიეინებს: „შეზობელო კარისაო, სინათლე ხარ თვალისაო!.. ვიი, რა ნეცაჯრითაც ხართ ნაჩხვლეკი და რა ზარაგებეგ გაქვთ ნაგანებელს, მაგრამ ეფოდეთ, მოსკოვურ ფრთაშ ვერ დაგიიმარსო!“

„ვიეი, ნებით არ შეეუვეთი, მაგრამ ძალით დაგაკმარინებთ!“ — „ძალის პოზიციიდან?“ „უდგეს ბიეი.

... და ბრძოლებმა მუსავე (მეგობრული უძახე, შენ!) ბიეეი, ჯიბრი და ბაკერობა შეზობლებს შორის. ეგსპოთ, ვინ — ვის! მთავარი კი ის არის, რომ ამ ჯიბრის ყველასათვის სიკეთე მოაქვს!

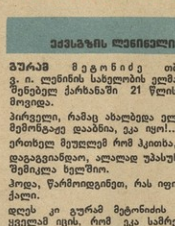

ეკატერინე ლენინელი

გურამ მეგონიძე თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელოვნის ელმავალაშენებელი ქარხანაში 21 წლის წინათ მოვიდა.

პირველი, რამაც ახალგაზდა ელექტრომემანგალე დააბნია, ეკა იყო!..

ერთხელ მეუღლემ რომ ჰკითხა, რაგომ დაგაგვიანდაო, ალალად უპასუხა, ეკამ შემოკლა ხელშია.

ჰოდა, წარმოიდგინეთ, რას იფიქრებდა ქალი.

დღეს კი გურამ მეგონიძის ოჯახში ყველამ იცის, რომ ეკა სამრეწველო ელმავალის — „EK-14“-ის საალრანო სახელია.

ეს ის ეკაა, რომელმაც გურამსა და მის მეგობრებს ბევრჯერ არაუნა დიდი სიხარული. ახლა კი ინსაგა მოკახსენებთ, თუ რა თავსატეხი გაუჩინა სოციმეგობრებს კომბინატ გურამ მეტონიძისა და ანზორ მემარნეშვილის შეჯიბრების შედეგების განხილვამ.

რა ექნაო?! ხომ არ შეიძლებოდა, ორივე ბრიგადისათვის პირველი ადგილი მიენიჭებინათ?! ჰოდა, ადგნენ კომბინატის წევრები და გამარჯვებულად მეტონიძის ბრიგადა ცნეს.

ეს კი, ბუნებრივია, ანზორ მემარნეშვილს არ მოეწონა.

საბრალო იყო ისეთი ეგეაკური საუბეი, რომელიც მას კომბინატ გადაწყვეტილების სისწორეში დაარწმუნებდა. და ასეთი „დოკუმენტიც“ მაღე გამონახეს: გურამ მეგონიძე ლენინის სახელთის რაიონში ცხოვრობს, ლენინის სახელოვნის რაიონში მემარნეს, ლენინის სახელოვნის საწარმოში მუშაობს და რაკი შეჯიბრება ლენინის დაბადების დღეს ეძღვნებეა, ერთსაარ პირობებში ეს ბარემოდა მართლაც მხედველობაშია მისაალები.

გაიარკვა, რომ ანზორსაც ასეთივე „მაჩვენებლები“ ჰქონია.

მაგრამ კომბინის წევრებმა სხვა „საბუთებიც“ მოიშველიეს: გურამ მეგონიძე ლენინის ორდენოსანია, მიღებული აქვს ლენინის დაბადების მე-100 წლისთავის საიუბილეო მედალი. მისი ბრიგადაც ლენინის სახელობისაა. ახე რომ, გურამი ეძახეზოს ლენინელი აქმონნდა!

ეს კი ვერ მოვიფიქრეო, თქვა ანზორმა და მეგობარს გამარჯვება მიულოცა.

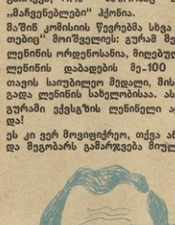

გურამ მეტონიძე

ძმაო „ლენინის ანდერძმა“!

ანგარეგნ, ვეფლიხეი სოფელია! ამასაც ამბობენ, ვეფლიხეიე ქალაქია! ალბათ ზოგიერთი გაოგეფდა: თუ სოფელია, ქალაქი საიდან არსონ?! არის და რა ჩვენი ბრალია?! აქაურმა კოლმეურნეებ-მოქალაქეებმა ხუთ სხეა-ნარად ვაიგეს სოფლისა და ქალაქის შორის ვანსხვავების მოსპობა: სხეებივით სოფელი კი არ მიაგიოვეს და ქალაქში კი არ გადაბარდნენ, არამედ თავიანთ სოფელში ჩამოიტანეს ქალაქი, შენნეს თავიანთ ქალაქური ხასე, ეკონომია — ლენინ ქარხანა, ადგილობრივი მრეწველობის კომბინატი, პროდაგენტური სასწავლებელი, გახსნეს კარსაკეიანინ (მამეთიანნი ერთეული ბარეშვნ!) საავადმყოფო, ამბულატორიები, ავთიაქი, სადაც ავადეა უეხოელია ვაულის გასასეიელად ბანაგრინის ბებსაგე ეიშეიეთ! სოფელში ისეთი რიული სისკვეთის კავშირკაბმულობის ქსელი, ვეფლიხეიელნი ხეშრონით „ჩვენი დომ ხეიხეიაო“, ამბობენ. ხუთი ბინელოიეეკა ინტენსიურად მუშაობს, აქეთან — ერთი საბავშეო! როგორც ალეკსანდრეს სტალინგრადის დაადგეს, ვეფლიხეიში ერთი ხუთ მოსახლეეზე ფულიშეფში ხუთი რიმანის ფაკიზმეა მოდის. მოცარეს, ბეთპოვენს, ფალიაშვილს, ხაჩაკურიანს, თაქთაქიშვილსა და სხვათა მუსიკები ისე საამოდ ხმიანობს, რომ თავი ჯელიკანა და ჩაიკოვსკის კონკურსებზე გეგონე-

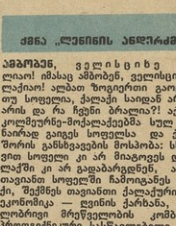

ბიბეი მეძავეარიშვილი

ათაო, ამაში კი ხუთ სასუსიკო სკოლა ყოფილა „დამბაშავე“!

სოფელში სახალხო თეატრიც აქვთ, მაგრამ, ჯეერეერობით, შენობის უქონლობის გამო, კლუბიან-უმსახიობო სოფლებსა და რაიონებში მართავენ სპექტაკლებს. ეს ახლა, თორემ მომავლისათვის ექვსასადგილიანი კლუბის აშენება აქვთ გადაწყვეტილი.

კი მაგრამ, როგორ იქეა ვეფლიხეიხე ქალაქის გიმნის სოფლად?! როგორ და, მოგეხსენებთ, თუ კაცი გონიერია, სოფელი ლენერიაა! 1921 წელს ოსსეეს ჩეკერიშვილმა და შაქრო სამადაშვილმა ვეფლიხეიხეში დააარსეს პირველი კომუნა — „შრომის სამეფო“, სადაც 12 კოლეი გაერთიანდა. იმავამდე „შრომის სამეფოს“ სიმდიდრეს შეადგენდა 7 ა: სანნაი მიწა, 6 ა: ვენახი, ორი მარანი, ორი წყლქვილი, ოთხი გუთანი, ხუთი სული ცხენი! — აი,

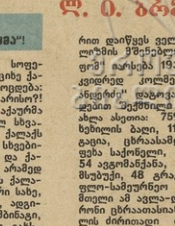

თეიმურაზ ზოშვიაშვილი

ეგეაბრეული შარეები ბ. ფიროსმანაშვილი

„სიცილი მრისხანე ძალაა, ადამიანთა ოპტიმიზმზე მოწმობს, სულიერი სიჯანსაღის ნიშანია“

ლ. ი. ბრეჟნევი

ვ. ი. ლენინი განმარტავს:

პიროვნების თავისუფლებას მომხვეჭელი მხოლოდ „ფულის შოვნის თავისუფლებად“ მიიჩნევს! მან ვერა და ვერ შეისმინა, რომ „ასე უბრალოდ „ალება“, ჩაჭიბვა, წაგლეჯა არ შეიძლება“! მისი ფსიქოლოგია ასეთია: „ოღონდ რაც შეიძლება მეტი წავგლიჯო და თუნდაც ქვა ქვაზედაც დადულებულაო“.

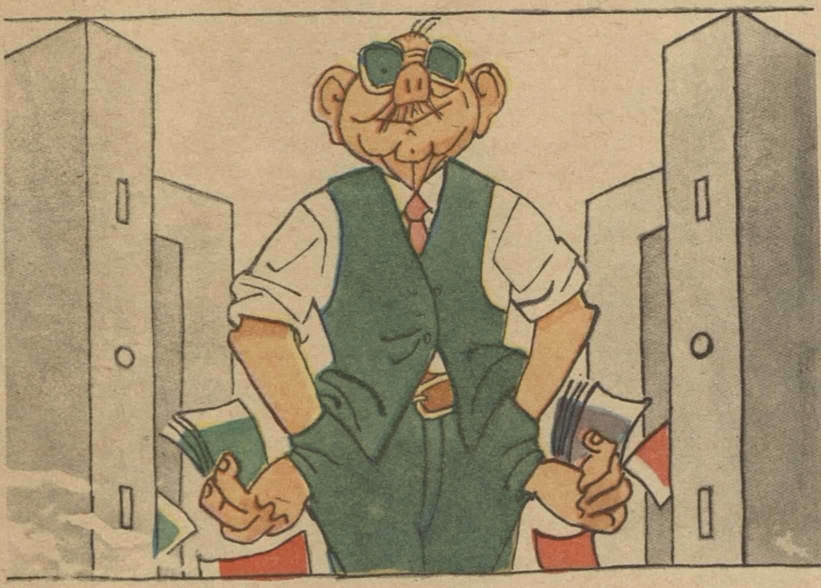

— მე, ფულის ტრფიალს რომ იტყვიან, სწორედ ისა ვარ!

ვ. ი. ლენინი გვაფრთხილებს:

ყოველმხრივ უნდა ვეცადოთ, „რომ მეცნიერება ჩვენში არ დარჩეს მკვდარ ასოდ ან მოდურ ფრაზად (ეს კი, ცოდვა რა დასამალია, ძალიან ხშირად გვემართება)“ ... არასგზით არ შევურიგდეთ ისეთ გარემოებას, როცა მწერალი მხოლოდ წერს და მკითხველი მხოლოდ კითხულობს, — არავინ არაფერს არ ეხება და ყველანი კმაყოფილი არიან.

ნახ. გ. ლომიძისა

ინტერვიუ

ლენინური პრემიის პირველ ქართველ მწერალ ლაურეატთან — ნოდარ დუმბაძესთან

— ბატონო ნოდარ, თითქმის ათი წელია, „ნიანგის“ ფურცლებზე აღარ გამოჩენილხართ. იუმორი სახუმარო საქმედ მიიჩნიეთ, თუ თვლით, რომ უთქვენოდ იოლად გავდივართ?

— პირიქით, მეშინია: კარგი და, მოგიტანეთ რამე და დამიწუნეთ. ისე კი იუმორს ძალიან სერიოზულად ვუყურებ. რაც შეეხება უჩემობას, რა თქმა უნდა, უჩემოდაც იოლად გახვალთ, რაღა დროს ჩემი ხუმრობაა, ახლა ახალგაზრდების ჯერი დადგა.

— მოგეხსენებათ, იუმორი რთული და ძნელი ჟანრია. არადა, იუმორზე მოთხოვნილება მისი მიწოდების შესაძლებლობას ჭარბობს. იქნებ თქვენ იცით რაიმე რეცეპტი?

— არავითარი რეცეპტი მე არ ვიცი და იუმორი არც მუცლიდან თანდაყოლილი უნარი მგონია, იგი ღია ინსტინქტია და ადამიანი მას თანდათან იძენს. ამიტომ არის იუმორი არა მარტო ცალკე პირთა უპირატესი, არამედ ადამიანთა ჯგუფების, კუთხეებისა და ერების დამახასიათებელი ნიშანი.

იუმორი ქართველი ხალხის მიერ საუკუნეების მანძილზე გამომუშავებული უძვირფასესი ეროვნული თვისებაა.

— მაშინ, იქნებ ის მაინც გვასწავლოთ, როგორ მოვექცეთ იმათ, ვისთვისაც ეს მადლი განგებას არ უბოძებია, მაგრამ მაინც იჩემებს იუმორისტობას?

— ისევ და ისევ მხოლოდ და მხოლოდ იუმორით.

— კინოში ან თეატრში თუ დადიხართ?

— მე ასე მგონია, ტელევიზია იმიტომ შექმნა ადამიანის გენიამ, რომ აღოლებული კაცი სახლში დაეტიოს, მაგრამ, საუბედუროდ, თუ საბედნიეროდ, ზოგჯერ სხვისი და ზოგჯერ ჩემი ნაწარმოებების მიხედვით შექმნილი პიესის თუ ფილმის სანახავად მაინც მიწევს სიარული.

— გვახსოვს, ჩაი გიყვარდათ ძალიან: ლენინგრადში ჩაის სერვიზიც კი იყიდეთ 24 კაცისათვის. რას გვეტყვით ქართულ ჩაიზე?

— გლახა ქართული ჩაი, გულახდილად რომ გითხრათ, მე არ დამილევია, ისე კი ვიცი, რომ არსებობს.

— ვიცით, ფეხბურთიც გიყვართ. რამდენჯერ მჯდარხართ „სევერნიზე“, ნაღდ „ბალელშჩიკებს“ შორის. მართალია, ნოდარ ბატონო, თქვენზე რომ ამბობენ, გასულ წელსაც „მიდი, მიშას!“ იძახდაო? მიხეილ მესხი ხომ, აგერ უკვე რამდენი წელია, „დინამოში“ აღარ თამაშობს. როგორ გავიგოთ ეს, უბრალოდ, სახელები გეშლებათ, თუ?..

— ყველა კარგ ფეხბურთელს ბორისს, მიშას, ბასას, შოთას, სლავას და ავთოს ვეძახი, იმიტომ, რომ ახალ სახელებს ჯერ ძნელად ვიმახსოვრებ. ისე, დღევანდელი ჩვენი ბიჭების ფეხბურთი ძალიან მომწონს. ადრე კი ურუშაძისათვისაც დამირტყამს პენალტი.

— კარგა ხანია, გიგილო და ჯვებე დუმბავა აღარ გაგვიხსენებია. სად არიან ან სად მოღვაწეობენ დღეს?

— გიგილო ავტობიოგრაფიული სახეა, ჯვებე — ნიღაბი, და თუ ჩემს ცხოვრებას ადევნებთ თვალყურს, ორივე ცოცხალია და საღ-სალამათი, ხოლო რაც შეეხება მათს პროტოტიპს, არც მთლად ისეა საქმე, ხალხს რომ ჰგონია: უჭირს ნოდარ დუმბაძეს, ვერაა კაჟივით!..

— ნოდარ ბატონო, თქვენ, ქართველ მწერალთა შორის პირველმა, დაიმსახურეთ ლენინური პრემია. ეს ხომ ჩვენთვისაც განსაკუთრებით სასიხარულოა, რადგან ნოდარ დუმბაძე პირველად სწორედ ჩვენი ჟურნალის ფურცლებზე შეიყვარა ხალხმა.

— მართალია. „ნიანგს“ ამ საქმეში დიდი ღვაწლი მიუძღვის, ისევე როგორც ყველა ჩემს მკითხველს.

უზომო მადლიერებით მაქვს სავსე გული. ბედნიერი ვარ, რომ პრემიის მიღება დიდი ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავს დაემთხვა.

ვ. ი. ლენინი მოგვიწოდებს:

ბიუროკრატიასთან წარმატებით ბრძოლა „შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ თვით ხალხის მასა გვეხმარება“.

ნახ. ჯ. ლოლუასი

იყო ერთი უფროსი

„როგორ შეგიძლიათ მართოთ, თუ კომპეტენტურობა გაკლიათ, მართოთ, თუ სრული ცოდნა არა გაქვთ, თუ მართვის მეცნიერების ცოდნა არა გაქვთ? სასაცილოა!“

ვ. ი. ლენინი

იყო ერთი უფროსი,
არაკომპეტენტური,
ბანი ჰქონდა ბუბუნა,
მიხრა-მოხრა — დენდური.
დაქოქილი კი იყო,
ენით ხვრელში მძრომელი,
გრამატიკას უხსნიდა
ყველას კაცი, რომელიც —
„ა რ ა ფ ე რ ი ს“ მაგივრად
წარმოთქვამდა „ა რ ა ს ფ ე ლ ს“,
„პ ა რ ა ს კ ე ვ ი ს“ მაგივრად
წერდა ხოლმე „პ ა რ ა ს კ ე ფ ს“.
მაგრამ ამას რა უშავს,
საოცარი ის იყო,
რომ ფიზიკის კანონებს
ასწავლიდა ფიზიკოსს!
ძველ მოლარეს სულ წყალში
ჩაუყარა ამაგი, —
ხუთმანეთიანებით
რომ უთვლიდა ჯამაგირს:
„იქ სხვა ფული არ იყო?!
დამაცალე, მოგივლი!
აღარ გნახო ხვალიდან!“ —
მიახლიდა ლოდივით.
კაცს, რომელსაც ცხრა ჰქონდა
პარასკევი კვირაში,
სინამდვილედ მიაჩნდა
კარიერის მირაჟი.
არა უშავს ამასაც:
თავი, თავი ჰქონდა ხის,
არ გაჰყრიდა ნაპერწკალს,
რომ წაგერტყა კონდახი!
ასეთ თავში მომწიფდა
აზრი წყალმანკიანი:
რომ ის იყო ამქვეყნად
ყველა თავზე ჭკვიანი!
ერთ დღეს დასძრეს! (დასძრავენ
მისთანებსაც ასევე!)
და სარკეში სიფათი
მისი გამოამზეჯეს!
საზეიმოდ გადასცეს
ერთ შენობას უმზეურს —
არაკომპეტენტური
უფროსების მუზეუმს!..

ჯემალ ინჯია

№ 313
19.V 80

7-80
80-313
ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნახ. ბ. ლომიძისა

ამერიკის იმპერიალიზმის სამხედრო საყრდენი ინდოეთის ოკეანეში მიმართულია რეგიონის იმ ქვეყნების წინააღმდეგ, რომლებიც თავიანთი ეროვნულ-გამათავისუფლებელი საქმისათვის იბრძვიან.

გაზეთებიდან

US
US
US
US
US
$
$
$